

[Boeck-Hansen.]

den i Landet i Øjeblikket i Virkeligheden er større end i 1930. Jeg tror derfor, at det i hvert Tilfælde er en ganske forkert Termin, man dér vil fastsætte for Lovens Ophør, der maa vist sættes en anden Grænse, som er klarere og tydeligere.

Jeg tror, dette Lovforslag i højeste Grad trænger til en grundig Udvalgsbehandling og en meget omhyggelig Gennemarbejdelse, hvilket jeg vil anbefale.

Valdemar Sørensen: Det foreliggende Lovforslag er jo, hvad man i Teatersproget kalder en Reprise. Da det i Marts 1933 var til første Behandling i dette høje Ting sammen med Lovforslagene om Tilskud til Merbeskæftigelse og om Indførelse af en 40 Timers Arbejdsuge, blev det af Socialdemokratiets Ordfører, det ærede Medlem Hr. Leonhard Hansen, betegnet som det mindst betydningsfulde af Serien, men dog som det, man i Arbejderkredse ventede med den største Interesse. Det er forstaaeligt nok, der har nemlig altid staaet Strid om Overarbejdsspørgsmaalet. Fra Fagforeningernes Side kræves det begrænset til det for Bedrifternes Gang strengt nødvendige; Arbejderorganisationerne har jo konstant, kan man desværre sige, deres store Arbejdsløshedsprocent at slaas med, og det selvfølgelig Synspunkt maa derfor være det, at den i Tidens Løb opnaaede Nedsættelse af den normale Arbejdstid hellere end at give Anledning til Udvidelse af Overarbejdssystemet skulde føre til en Formindskelse af Arbejdsløsheden, en Opfattelse, som det forekommer mig har paatrængende Bud til os alle, navnlig paa et Tidspunkt, hvor Beskæftigelsesproblemet, Livets Ophold tjent ved eget Arbejde, er af saa vanskelig og alvorlig Art som nu. Spørger man derefter ud fra denne Tankegang om de Virkninger, en Lov som denne kan tænkes at faa med Hensyn til Formindskelse af Arbejdsløsheden, maa det indrømmes, at i Dag som tidligere befinder vi os her paa usikker Grund, saafremt saadanne Muligheder skal udtrykkes i Tal. Under tidligere Forhandlinger her i Tinget er det sagt, at fra Arbejdsgiverforeningens Side regnede man med, at Afskaffelsen af alt Overarbejde hos Foreningens Medlemmer kun vilde give Plads for 500 arbejdsløse, hvorimod den daværende Socialminister hævdede, at en fuldstændig Ophævelse af Overarbejde i Industrien saavel hos Arbejdsgiverforeningens Medlemmer som hos alle andre vilde give Muligheder for Beskæftigelse til 4 000 Mand, selv om man

i Praksis ikke vil naa saa langt; men Tallet er for mig ikke det afgørende, det vigtigste er, at man ogsaa paa dette Omraade fremmer enhver Bestræbelse for at naa til en saadan Fordeling af Arbejdsmulighederne, at man ikke forøger Bitterheden hos dem, der under Forholdenes Tryk er sat uden for det arbejdsmæssige Fællesskab i Samfundet. Der sørges jo desværre fra mange Sider for, at Understøttelsernes Brød ikke smager de arbejdsløse alt for godt.

Men i øvrigt forekommer det indlysende, at en Begrænsning af Overarbejdssystemet nu vil kunne føre til større arbejdsfordelende Resultater end tidligere. Da Forslaget blev fremsat i Begyndelsen af 1933, laa Skyggen af det forudgaaende mørke Kriseaar endnu over Erhvervslivet. Virkningerne af Importreguleringen og Valutapolitikken var endnu ikke slaaet igennem, og med nogen Ret kunde det under disse Omstændigheder siges, at en Lov om Fordeling paa de arbejdsløse af det Overarbejde, som alligevel fandt Sted, næppe vilde faa en Betydning, som svarede til Forventningerne. Nu er Forholdet imidlertid et helt andet. Ingen vil kunne nægte, at den nødtvungne Selvforsyning har sat mange flere Hjul i Gang. Der er mere Arbejde til Fordeling, og det er derfor paa krævet, at der ogsaa tages mere Hensyn til dem, som trods Arbejdsulighedernes Vækst alligevel ikke har fundet Beskæftigelse.

Navnlig har jeg den Opfattelse, at man maa se nøje paa Udnyttelsen af den tekniske Kapacitet i Virksomhederne i Forhold til Menneskenes Delagtighed i Produktionen. Det er naturligvis for Bedrifternes Indehavere et vigtigt økonomisk Spørgsmaal, at Maskinerne faar deres, men det forekommer mig alligevel, at navnlig paa et Tidspunkt som det nuværende bør Menneskene have deres før Maskinerne, og jeg kan ikke værge mig imod det Indtryk, at paa de Steder, hvor Overarbejdet særlig tages i Brug, er det ikke altid Maskinerne, som kommer til kort ved Fordelingen.

Alle kender jo Hovedaarsagen til den forøgede Produktivitet i Hjemmeindustrien, og jeg kan ikke se rettere, end at under en Udvikling, hvor Samfundsmagten ved en Regulering af Landets Tilførsel af fremmede Varer har beskaaret Erhvervsulighederne for adskillige Erhvervsgrene for at forøge den industrielle Produktivitet, paahviler det til Gengæld Produktionen at skaffe Arbejdsplads til de flest mulige arbejdsløse. Heldigvis kan det ogsaa siges, at som Helhed betragter Produktionens Ledere dette som en Pligt og handler derefter, og jeg nærer